

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan srečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., te se oznanilo jedenkratno, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Šola in kmetijstvo

■ posebnim ozirom na potrebo ustanovitve slov. kmetijske šole za Spodnje Štajersko.

Spisal Anin Sotlič.

II.

Hrvatska vlada skrbi za gospodarsko izomiko dosti boljše, kakor se skrbi pri nas. To leto poslala je zopet več abiturientov z ustanovami po 400 gl. na c. k. oeno. in pomologični zavod v Klosterneuburgu pri Dunaju, a pred nekaterimi leti poslala je nekaj ljudskih učiteljev, da so si na tej šoli pridobili praktičnih vred osobito v vinarstvu in sadjarstvu. Zgotovili so študije v jednem letu, dasi sta dva tečaja, a poslušali so kot „gosti“ samo strokovne predmete, ki so se jim mogli posvetiti tembolj z večim zanimanjem.

Velika dobrota bi bila, ako bi naši gg. poslanci dosegli pri vladu (ministerstvu za kmetijstvo), da bi smeli ljudski učitelji na šoli v Klosterneuburgu polagati izpite iz strokovnih predmetov, ki bi jih poslušali kot „gosti“ tekom jednega leta, kar se do zdaj dovoljuje izjemoma, in to še navadno le tujcem, lani n. pr. nekemu židovskemu Nemcu iz Petrograda, letos nekemu Luksemburšanu, — a našincem je ministerstvo že opetovanovo prošnje zavrnilo! Nobenemu učitelju ne bi pa svetoval, vstopiti kot redni slušatelj, že iz finančnih ozirov, pa tudi praktično si ne bi bil veliko na boljšem. Naši učitelji imajo dobro podlago za študovanje v kmetijstvu; zakaj se ne bi bolj oziralo na nje, ki imajo, zlasti nekateri, izvanredno veselje do te stroke in bi nam bili v veliko korist na narodno-gospodarskem polju. Saj nam je treba preustrojiti tudi našo šolo v bolj praktično, kar mi mora pritrditi vsak razsoden človek, pa po geslu: „Naprej in ne nazaj!“

Pa naše razmere, da raji molčim o njih! Taki in jednaki može, ki se posvetijo ekonomiji, morali bi se zdatneje podpirati. Morala bi se jim dajati prilika, da se vsestranski izobrazijo v svoji stroki. Ne smemo biti tesnorčni in tako domišljavi,

češ: v domovini naučijo se dovolj. Mi se moramo učiti šele od drugih!

Ljudem ne samo govoriti, ampak tudi kazati! Kratka predavanja („pridige“) nimajo prave, trajne vrednosti. Torej oskrbite nam tudi več tako-imenovanih „potovalnih učiteljev“, da se v jednem in istem kraju pomudijo labko tudi več dni; a kakor je zdaj, gledati mora dotični učitelj že o prihodu, kje bo zopet najprej in najlaže prišel v novi določeni kraj, da zopet tam ljudstvu „pridiga“. Pravo „paseje življenje!“ — Vsak potovalni učitelj moral bi imeti s seboj tudi vsaj jednega pomočnika, moža, ki je toliko več stroke, da ljudstvu labko tudi kaj kaže, popravlja, to in ono raztolmači pri praktičnem izvajanju. Taki „pomagači“ naj bi oskrbovali okrajne ali krajne „nasade“ (tudi društvene), ki so pa pri nas žalibože še prav redki.

Ako pa hočete imeti v Mariboru nemško šolo, dajte nam pa drugo v Celje s slovenskim učnim jezikom, a ono v Mariboru imejte si sami, vsaj se vam ne bo treba batiti, da bi bila kdaj prepeljnjena!

Pri nas v Avstriji je sploh čudno, da nimajo nikoli denarja za šolstvo v obče, za vse druge stvari se ga najde. Naši gospodje so ali tako kratkovidni ali tako hudobni. To je ravno vzrok, da naš kmet tako slabí in propada, ker se mu ne da, kar mu gre po človeški in božji pravici!

Željo imam iskreno, da vprašanje o slovenski kmetijski šoli na Štajerskem ne utihne, dokler si je ne priborimo, ter obljudljam javno gospodu dopisniku, ki nasvetuje nedeljsko šolo, da hočem že prihodnjo jesen poskusiti z nedeljskim poučevanjem v neki občini na Štajerskem, ako me bodo v delu podpirali, da vsaj nekoč vidimo, koliko se da doseči. Morda mi bo še to zimo dana prilika, da si ogledam jedno takih šol („zimsko šolo“), potem bo začetek tem lažji. Začeti pa jedenkrat moramo!

Zanimalo bo morda marsikoga, ako navedem na tem mestu iz ministerskega poročila od marca 1897. leta tudi nekaj števil o poljedelskih, kmetijskih, gozdarskih šolah na Avstrijskem v pojasnilo.

Visoka šola je samo 1, in sicer na Dunaju; ta je seveda državna. Srednjih šol te stroke je 18, državna je le že imenovana v Klosterneuburgu, 9 je deželnih, 1 občinska, 5 društvenih in 1 zasebna šola. — Nižjih šol je v vsem 119, in sicer 5 državnih 26 deželnih, 6 občinskih, 78 društvenih in 4 privatne šole. V vseh teh šolah je okoli 5000 obiskovalcev, ki dobivajo stipendij skupno poprečno 150 000 glo. na leto.

Največ zavodov ima Češka, namreč 55 (35 s češkim, 17 z nemškim in 3 z nemško-češkim učnim jezikom). Moravci imajo 30 šol (16 s češkim, 12 z nemškim in 2 z nemško-češkim učnim jezikom). — V Galiciji imajo 15 šol in se v vseh poučuje poljski. — Čehi imajo skupno 4, Poljaki 3 srednje šole.

Poglejmo si zdaj dežele, v katerih živi slovenski orata! Štajerska ima 4 šole, te so: kmetijska šola Grottenhofu pri Gradcu, gozdarska šola v Gusswerku, vrtnarska šola v Gradcu, sadarska in vinarska šola v Mariboru; v vseh teh šolah ponuja se samo v nemščini. Nemškim gospodom dišijo le dobra vina, ki jih prideluje slovenski Štajerec, a materinega jezika nam ti brezrčneži ne privoščijo niti v izobrazbo!

Koroška šteje 3 šole: kmetijska šola (poučuje se samo po zimi) in vrtnarska šola v Celovcu pa mlekarška in gospodarska šola v „Pichlern-Marienhofu“; učni jezik je v vseh nemški.

Na Goriškem sta 2 šoli: kmetijska šola s slovenskim (učenci se sprejemajo vsako drugo leto) in kmetijska šola z italijanskim učnim jezikom v Gorici (2 sekciji). V Istriji je samo 1, deželna vinarska šola v Poreču, in še v tej se poučuje samo v italijanščini.

Na Kranjskem imamo 2 šoli: kmetijsko na Grmu in državno gozdarsko v Idriji; v prvi je učni jezik slovenski, v drugi nemški.

Slovenci smo torej tako „srečni“, da imamo samo jedno jedino svojo kmetijsko šolo, ki ima tudi popolnoma slovenski značaj in je v naši oblasti. V kolikor je ali n

LISTEK.

Simona.

Spisal Pavel Bourget.

(Konec.)

Zakaj ni lagala Alicia do konca, ko ga je varala že sedem let? Zakaj je shranila ona ljubna pisma? Kako srčno je morala ljubiti onega moža, kako brezpogojno mu je morala zaupati! —

V prvem trenotku si je dejal: „Umoriti hočem zapeljivca . . .“ Potem pa je to misel opustil radi otrok. Kaliti ni hotel svojim sinovom spomina na umrlo mater. Zadovoljil se je s tem, da je pokazal izdajalskemu prijatelju vrata. V objemu svojih sinov si je dejal: „Žrtvujem jim vse, celo svojo osvoeto . . .“

In živel je dalje, mej tem ko ga je mučila misel, katero mu je navzočnost Simone vzbujala vedno. Kolikokrat si je dejal: „Ubožica je vender nedolžna; saj ne more nič zato! . . .“ A vkljub temu ni imel moči, da bi jej bil odpustil izdajstvo njene matere, tisto izdajstvo, katero je globoko užaljenemu možu celo danes, v tej temni zapuščeni božični noči tako silno ranilo srce, da je ihtel . . . ihtel, kakor da je prav sedaj zvedel kruto, uničujočo resnico . . .

Ura je odbila dve.

Grof si je obriral solze iz očij, katerih se je skoro sramoval. Dvignil se je. Njegov pogled je bil še resnejši kot sicer. Bliski vroče ljubosumnosti so žareli v njegovih očeh.

Ne, njej ne odpusti nikdar.

Na mizi pred njim so ležale igrače, katere je hotel sam nesti v učilnico, da jih položi otrokom v čevlje. Bilo mu je zoperno dotakniti se onih stvarij, katere so bile namenjene malim deklici. Zdela se mu je, da sovraži otroka. „In zakaj bi jo tudi ne?“ je mrmral pred se, da bi umiril svojo vest, katera ga je mučila često.

In vendar je napram Simoni izvrševal vse očetovske dolžnosti, dasi mu je bilo to silno težko. Ali more njegova vest več zahtevati?

Ta misel ga je navdajala, ko je šel po stopnicah ter stopil v spalnice. V jedni roki je nesel luč, v drugi več zavitkov. Tam v kotu pri kamnu je kmalu opazil belo liso, pismo, katero je tja položila Simona. Vzel ga je, pogledal naslov, potem je strgal zavitek ter čital:

Srčno ljubljena mama!

Pišem Ti, da Ti pokažem svojo lepo pisavo in povedati Ti hočem, da sem vedno pridna, odkar si šla od mene. Jaz pa ne hodim več v sprejem-

nico. Papari pravi, da morajo male deklice ostati pri gospodični. Gospodična je dobra, pa več, Renée, lepa punčika, katero si mi ti podarila, in tudi druge igrače me dolgočasijo. Odkar si me ostavila, me nobena stvar več ne veseli.

Armandu so odrezali kodre in jaz nosim črno obleko ter glavnik, več tacega, kakoršen se je Tebi tako grd zdel. Peter ima že dolge blače ter mi nagaja, ako se jočem. Armand je pa na moji strani, ter meni, da Peter nima prav.

Gospodična mi je povedala, da si v nebesih ter da si srečna. Zakaj me nisi vzela seboj? Bila bi gotovo zelo pridna.

Ali ne bi hotela prositi malega Jezusa v nebesih, kateri vse premore, kar hoče, naj stori, da me bode papa zopet tako ljubil, ko takrat, ko si bila še Ti pri nas? Armand in Peter sta po učnih urah vedno pri papa, mene pa pošlje h gospodični, kjer moram biti tako tiho. Na noben način ne morem papanu v oči pogledati, bojam se ga. Toda zagotavljam Te, da nisem bila nikdar poredna.

Moja brata objame papa vsak večer. Čujem ga, ko zapre vrata, delam se, kakor da bi spala ter čakam s sklenjenima rokama; toda on ne pride, ne, nikdar več ga ni; in zato moram jokati, dokler ne zaspim.

ta naša šola kot svoji vzvišeni nalogi, o tem prijavimo morda nekaj resnic drugo pot, vsaj potrebno se mi zdi...

Slovenski učenci na Genu in v Gorici dobivajo na leto približno 2000 gld. podpore. Ako razdelimo to vsoto 50im učencem, dobi vsak 40 gl. na leto, in podpore je potreben skoraj vsak slovenski učenec! Za visoko šolo na Dunaju dobiva na jiveč ustanov neka srednja kmetijska šola v Galiciji — namreč vsoto 12.000 gld. na leto. — Številke nam povejo dovolj same!

Končno si usojam spregovoriti še par besedij o c. kr. oeno- in pomologičnem zavodu v Klosterneuburgu. To je sigurno prva šola te vrste v Avstriji; poznato je pa dobro tudi v inozemstvu, ne le po vsi Evropi, tudi drugod jo vedo ceniti. Rusija n. pr. pošilja vsako leto nekaj dijakov v Klosterneuburg, tako tudi Bolgarija, Srbija, Nemčija, Italija i. dr.; pred par leti absoluiral je to šolo celo neki Amerikanec.

Da šola dobro deluje, jamicijo nam imeni: Ráthay, Weigert. — Zlasti zadnji, bivši oenokemičar, sedaj profesor vinarstva in kletarstva (tudi na dunajski visoki šoli), slovi po vsi Evropi in še dalje. V marsičem je njegova beseda odločilna — bodisi v znanstvenih ali praktičnih vprašanjih. — Seveda tudi klosterneuburska šola ni brez peg in ni kakor jajce, v katerem ne najdemo smeti; bila bi lahko v marsičem še boljša. Še huje, bolj črno sodijo o nj-j nekateri — „mazači“, ker se je zijo v svoji plitvosti, da si morajo čeče natikati na svoje nosove velike očali, da ž ujimi prezrejo obzorje, ki si ga pridobi ali stvari „Klosterneuburžan“, koji se posveti stroki s pravo vremenu, s pravim navdušenjem. Polovičarski človek je seveda tudi v tej reči za — nič; navadno več škodi nego hasne.

Pa kaj nam pomaga dobra šola, ki je Slovencem do malega nepristopna! Nepremožni slovenski dijak brez znatne podpore je v Klosterneuburgu pomilovanja vredna reva. Zato so pa tudi Slovenci na tej šoli precej „reike prikazni“, pa še ti imajo biti hud boj za obstanek, da — rekel bi — prestradajo dve leti, ako jim moti ne opešajo že prej.

Naša prva skrb pa bodi v bodoče: ustanovitev slovenske kmetijske šole na Spodnje-Štajerskem!

V Ljubljani, 23. decembra.

„Kölnische Zeitung“ o kabinetu grofa Thuna. K poročilom nekaterih časopisov o odstopu grofa Thuna piše „Köln. Ztg.“: Navzlic vsem parlamentarnim porazom, katerih posledice se kažejo celo v razmerju Avstrija do prijateljskih držav, zdi se nam, da sedi Thun sedaj krepkeje v svojem sedlu kakor sploh kdaj prej. Toda to v marsikaterem oziru ni dobro; čim dalje ostane grof Thun na čelu avstrijske vlade, tem večje težkoče se rodé za državo radi zunanjih odnošajev. Da bi se ti odnošaji spremenili, tega ne želé nemški Avstrijci, a tudi razsodnejši slovenski Avstrijci ne, najmanj pa Ogr. — Kakor znano, je „Kölnische Ztg.“ v ozki zvezi z nemško vlado!

Oh, ljubljena mama, ti me še vedno ljubiš, prosim, reci vender J-zušku, da me papa nič več ne ljubi ter da bi zato najrajše umrla. In objamem Te od vsega srca, oh, tako tesno mi je!“

In d-klica je podpisala pismo z besedami: „Tvoja mala Simona, katera Te zelo ljubi.“ —

Uro potem, odkar je čital grof pismo, v katerem je tožila mala Simona vse svoje gorje, je bil v sobi spečega otroka, katerega je zamišljeno opazoval ... Ko se je Simona naslednjega jutra zbulila, tedaj ni vedela prav, je li samo sanjala, ali jo je v resnici oni, katerega je klicala s sladkim imenom papa, prav kot nekdaj vzel jokaje iz posteljice v narodje ter jo poljubil ...

Da pa je bil čudež tem večji, ga ni bilo tiste kožičnega dne otroka, ki bi bil bolj ljubljen, kakor je ljubil grof Simono.

I à, ta nežna ljubav se je povečala, ko je vsled nekega nespraznjenja v klubu umoril grof markija d' Ayideja v dvoboju.

Opazovalci, kateri so zvedeli za skrivnost rojstva Simone, so začujeno vpraševali, zakaj je grof s svojo osveto toliko časa čakal. Kaj bi bili še le dejali, ko bi bili zvedeli, da se je grof odločil storiti to še le tedaj, ko je nekoga dne videl, da je markiz d' Aydie malo Simono v Champs Elysées objel in poljubil.

Krisa na Oggerskem. Voditelji liberalnih dissidentov in voditelji liberalne vladne stranke so imeli sejo, pri kateri so se posvetovali o pogojih, pod katerimi naj bi dissidentje zopet stopili v vladno stranko. Dissidentje so izjavili, da store to le tedaj, če odstopi Banffy. Banffy pa je odgovoril, da vtraja na konstitucionalnem principu ter da ostane toliko časa, kolikor časa mu ostane zvesta večina in naklonjenost krone. Pogajanja so se torej rasbila, a se povsem še niso pretrgala. Dissidentje upajo dobiti v vladni stranki mnogo pristašev, ki se bodo izrekli, naj Banffy odstopi ter naj ga nadomesti prehodno ministerstvo pod sedanjim ministrom za kmetijstvo, Daranyijem. — Klotura je menda že sklenjena stvar. — Dissidentje se pritožujejo, da ne povabi cesar-kralj nobenega izmej njih k sebi, dasi je mej njimi mnogo bivših ministrov in imenitnih državnikov. — Največjo senzacijo vzbuja sedaj pismo odstopivšega zborničnega predsednika Szilagyi, ki obsoja obstrukcijo in lex Tisza.

Köller odstopi? „Jedinstvo“ poroča: „Potruje se vest o odstopu nemškega ministra Köllerja. Nemški cesar ne odobrava njegove politike proti Slovanom v Nemčiji in preganjanju avstrijskih Slovanov. Energija grofa Thuna triumfir!“ — Ta vest je v diametralnem nasprotju z zatrdbili raznih listov, da je Thunovo stališče prav radi njevega, že opetovano omejenega govora omajano.

Konferenca proti anarchistom, ki je trajala par tednov v Rimu, se je predvčerajšnji zaključila. Časopisi niso vedeli in še danes ne vedo či nekaj poročati o uspehib te konference, ki naj bi zadala smrten udarec najgrši prikazni v človeštvu. „Pol. Corr.“ javlja, da se zdi, da se je sprejela ustavitev internacionalnega policijskega bureau, v katerem se naj sredotočijo vsa poročila o anarchistih v raznih državah. Konferenca je dognala tudi, kako se naj v bodoče postopa proti anarchističnemu časopisu in anarchistični literaturi, in sklenila najstrožja določila glede eksplozivnih snovij. Vsaki državi pa je prepričeno, da postopa za-se proti anarchistom, kakor je za njene razmere primerno.

Vodovod mesta Kranja.

(Dalej.)

Da bi pa mestna nesnaga sploh ne mogla prodreti do talne vode pod mestom, to dokazujejo „Pojasnila“ še duhovitejše. Pravijo namreč: „Geološko je dokazano“ — hui, zdaj pa ušesa po konci! — „da je v gotovi globočini pod površjem zemeljske oble trda plast, katera ne pušča nikake tekočine, torej tudi nikake nesnage. Ravno pod to plastjo se pa nahaja voda, katera bi se imela napeljati v mesto.“

Ali za Boga, odkod pa prihaja potem talna voda pod to „trdo“ plast, če plast „ne pušča ni kake tekočine“, torej tudi dežja ne? Pa se vendar talna voda ne bo narejala tam kje sredi zemlje, morebiti celo iz kamnenja? In če je prišla voda pod ono navidezno plast, zakaj pa bi nesnaga ne mogla? — Tudi tu je pisek nekaj slišal, a slabu razumel in še slabše takoj na Kranj obrnil. Semtertja je namreč res tudi nad talno vodo še nekaka nepredorna plast, katera ustavlja pogrezajočo se nesnago s površja in ohrani talno vodo pod seboj čisto. Tam je potem takozvana artezična voda, kakor jo tudi nekateri imenujejo. Ali da nesnaga ne pride do take talne vode, mora biti tista gornja nepredorna plast zelo razsežna, prav nikjer pa ne sme biti predrta. Toda le preprosto se dogaja, da je gornja plast ali premalo obsežna ali pa na večjih krajih predrta. V tem slučaju je onesnaženje spodnje talne vode neizogibno, če prej ne, gotovo za časa velikih povodnij, ko dosegne mlakužasta gornja talna voda razpoke, ki so v zvezi s spodnjo talno vodo. Od tega prihaja, da imajo mnogi vodnjaki skozi več let dobro talno vodo, kar najedenkrat pa se broz vsakega vidnega vzroka okužjo; prodrla je mlakuža do vode. In tako bi utegnilo biti tudi v Kranju, če se že vzame, da je res tudi pri nas tista izvanredna gornja plast, ki bi zadrževala mlakužo, kar se pa nikakor ne da kar tako brez vseh preiskav trditi.

Kar drugih kozolevcov učeni pisek preobrača v tem odstavku, posebno ko trdi, da bi voda po Hraskyjevem vodovodu prihajala polna železa in nesnage v Kranj in da bi bila mlačna, ker bo baje stala v reservoarjih, to vse je tako nespametno ali pa hudo, da se sramujemo protidokaza. Če železne cevi tudi ne bi bile asfaltirane, se v kratkem v njih napravi skorja, ki sigurno brani vsako rjo, da se cevi ohranjajo stoletja. V reservoarjih pa se voda ne more onesnažiti, ker bodo razun zračnih ventilov popolnoma zaprti. Voda v naših reservoarjih tudi ne bo nikdar stala, ker bo vedno nova pritekla in prešnjo silila dalje. Ali to vse spada v tehnički abc! In ali nima Pavšlarjev vodovod tudi železnih cevij in reservoarja? In ravno v njegovem

reservoarji bi po načrtu voda morala stati skozi 14 ur vsak dan, in ravno tam bi bila nevarnost, da vsled tega zgubi svojo svežost. Drugače bi se morala neprestano noč in dan pumpati.

Da se pa voda tudi v zelo dolgih vodovodih, seveda če so ti prav narejeni, le tako malo segreje, so sto in stokrat že skušanje dokazale. Dunajski vodovod je od vira do prvega reservoarja 98 8 km dolg in vendar se voda do istoka po hišah segreje samo za 2° C.!!

Končno pa je pri tej točki še jedna jako debela, da ima namreč Čemšenkarjev studenec 9° R., to je 11·25 C. Proti tej trditvi kljemo za priči gg. Pavšlarje in Cofa sama, ki sta bila isti dan kakor mi pri studencu (dne 13. septembra) in sta vracjajo se rekla posestniku Poljanarju: „Vode je pa dosti in dobra je!“ Takrat smo mi z vso načinostjo namerili slabih 9° C ali nekaj čeč 7° R. ob zračni temperaturi 23·6° C ali 19° R. To je bilo po večtedenski suši in hudi vročini. Prej pa je merila voda veliko manj.

Zdaj pa naj se blagohotno pogleda v „Pojasnila“, koliko meri voda v Pavšlarjevem vodnjaku, katera se tako povzdiguje v deveta nebesa. Prof. Belar jo je zmeril, ko se je več ur črpala, dne 6. oktobra 1897 — čuje in strmit! — na 13° C., to je 10·4° R., ob zračni temperaturi 10° C.!! Pavšlarjeva voda je torej za cele 4° C. gorkejša nego Čemšenkar in vendar se ji daje prednost!!! — Pa če bi tudi res bilo, kar se je učenjak na lepem izmisli, da bi Čemšenkar imel 9° R., to je 11·25° C., bi še vedno bila njegova voda skoro za 2° C. mrzlejša od Pavšlarjevega vodnjaka!

Pa preidimo k drugi točki! (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. decembra.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Pribodnja slovenska predstava bode šele 26. t. m., ker je gledališče na sv. večer zaprto. V pondeljek, na praznik sv. Štefana pa se bode ob izdatno znižanih cenah pela zadnjikrat v tej sezoni romantična in komična opera „Marta“. Za popoldne določene predstave se bo vršila 1. januvarja — Razen predstave „Marte“ bode letos samo še 30. t. m. slovenska predstava, pri kateri se bode pela zadnjikrat „Aida“.

— (Ljubljanski prodajalci premoga pred sodiščem.) 20. t. m. so stali pred tukajšnjim okr. sodiščem g. Ludovik Strzel ter gospoj Lina Schaffer in Ivana Treo, oboženi prestopka § 4. koal. zakona 7. aprila 1870, ker so napravili s Trboveljsko premogokopno družbo pogodbo, da prodaja premoga samo njim, ki morejo ostale prodajalce premoga siliti, da kupujejo premog pri njih, in da mu ceno za 50 klg. zvišajo na 54 kr. Obravnavata je dognala, da so sklenili vsi premogarji zvišati ceno, da so manjši prodajalci prav zadovoljni, ker morejo dobiti premog za kupno ceno kar v Ljubljani, ter da jemljo razen omenjenih treh prodajalcev premoga še trije drugi prodajalci iz Trbovelja. Sodišče je torej zatčenje oprostilo.

— (Nove Prešernove razglednice) je izdal vrlji narodni knjigotržec, g. Lavoslav Schwentner v Ljubljani. Razglednice kaže v zgornjem oglu na levem „Narodni dom“ v Ljubljani, pred katerim stoji bodoči Prešernov spomenik; na levem je izvrstno pogojeni Prešernov dom na Vrbi; spodaj na levem je Prešernov nagrobnis spomenik na pokopališču v Kranju, v sredini pa v medaljonu portret dr. Fr. Prešerna. Vse štiri slike so tako lične, čiste in okusno izvršene; izdelal jih je znani slovenski slikar gospod Matija Jam, sedaj v Monakovem. G. založnik Schwentner bode prodajal te prelepne razglednice, ki so zajedno najprimernejša agitacija za nabiranje doneskov, na krišt bodočemu Prešernovemu spomeniku. Za božične praznike in novo leto so te razglednice najprimernejše — gratulacijske karte!

— (Glas iz občinstva) Piše se nam: Bližajo se božični prazniki, ko pride običajno več tujcev z dežele v mesto. Prav ustregel bi nam Ljubljancanom in tudi tujim gostom naš g. cestni nadzornik, če bi vsaj jutri v najbolj obljudnih ulicah n. pr. v Špitalski, Knaflovi, Lingarjevi itd., ki so nasute z gramozom, nikakor primernim glavnemu mestu, da postrgati najdebelejše kamenje, da ne bo ležalo celo na tlakih prehodih in nasuti malo drobneje sipe. — Deloma se je to že zgodilo, a ne zadostno. Sploh bi prosili, da se take ceste v bodoče nasipajo le z drobnim dolomitnim gramozom, kakor se je to storilo na frančiškanskem mostu. Nadejamo se za trdno, da se bode tej opravičeni želji tudi ustreglo!

— („Sokol“ v Postojini) naznana, da se bode vršil redni občni zbor v četrtek dne 29. t. m. ob polu 8 uri zvečer v društveni telovadnici z občajnim vzporedom Po zborovanju sestanek v hotelu „Pri egerški kroni“.

— (Nesreči.) V Železnikih se je 15. t. m. triletni Val. Kosem igral z užigalicami, zapalil svojo obleko ter se tako obigal, da je drugi dan umrl. — V Lanishah je našel 14letni Iv. Štrempel svojo nezavestno mater na tleh poleg goreče postelje, na postelji pa bratca, 2½ leta starega Damijana in

jedno leto starega Tončka mrtva. Mati ni vedela kako je nastal ogenj.

— („Zveza slovenskih posojilnic“) v Celju razposlala je tudi vsem posojilnicam, kateri so nje členi, naslednjo okrožnico: Slavno načelstvo! Pri sestavljanju letošnjega „Letopisa“, kateri v kratkem izide, zasledili smo v računskih zaključkih raznih posojilnic za leto 1897. marsikatero napako. Neob hodno potrebno je, da se v bodočih računih take napake polagoma odpravijo. Vendar pa tako delo ni povsod tako jednostavno, zlasti če se vlečejo po mote v računih že po več let in so se izdelovali zadnji računi vedno na podlagi preprečenjih. Vsled tega Vas pozivljamo, da izd-lujete računske zaključke v bodoče po vzorcu, kakoršnega smo pri občili že v lanskem „Letopisu“ in katerega ponavljamo v letošnjem letniku vnovič, ker smo se prepričali, da isti popolnoma zadostuje. S tem pa ni kakor ni rečeno, da bi ne smele one posojilnice, katerih obseg in delokrog je že bolj razvit, izdelovati računske zaključkov in letnih poročil v obširnejšem sledgu. Upamo, da ste z nami vred prepričani, da mora biti poslovanje domačih denarnih zavodov povsem uzorno, osobito pa morajo biti za javnost namenjeni računi, katere je predlagati po zakonu tudi davčni in politični gospodski, popolnoma pravilno sestavljeni. Da pa bodo torej naši letni računi vedno bolj popolni in uzorni, ter da postanejo tudi kolikor mogoče jednolični, je treba, da se isti izdelujejo po naših navodilih, tembolj ako ima posojilnica doma strokovnjaka, kar zlasti na deželi ni povsod mogoče. Naravnost nedopustno je pa in naša naloga je preprečiti, da bi bili računi tako sestavljeni, da je iz njih samih razvidna katerakoli, če tudi najmanjša nepravilnost. Napačna bi bila torej sramotljivost nam nasproti, ker smo vendar poklicani, Vam v vsakem ozru pomagati v Vašem domoljubnem delovanju, osobito pa kar se tiče poslovanja in v prvi vrsti javnega računa. Saj je vendar veliko večja sramota, z napačnim računom stopiti pred svet, kateri se začenja vedno bolj zanimati za naše posojilništvo, katero mu vedno bolj v oči bode, kakor pa nas poklicati na pomoč pri težavneh, nenavadenem delu, kateremu bode pač brez vsacega pouka na podlagi lastnih izkušenj izmej stotih komaj jeden povsem kos. Če bi Vam torej sestavljanje letnega računa provzročalo težkoče, blagovolite nam to na znaniti, da odpohljemo k Vam svojega revizorja, da Vam napravi račun na podlagi knjig in Vam sploh vse pojasni, kar bi Vam utegnilo biti glede poslovanja v obče, osobito pa glede sestave računa nejasno. — Z odličnim spoštovanjem — Franjo Jošt, tajnik. Dr. Ivan Dečko, podpredsednik.

— (Steinwender blamiran) Iz Beljaka nam pišejo: Tako slabo kakor drug. O. Steinwenderju se menda še ni godilo dolgo nobenemu poslancu pred svojimi volilci. „Deutscher Volksverein für Oberkärnten“ je sklical tu sem javni shod, na kateri je bil povabljen kot govornik dr. Gödel iz Zagreba. Dvorana v hotelu „Stadt Triest“ je bila nabito polna in tudi mnogo socijalnih demokratov je prišlo. Dr. Gödel je govoril najprej o nagodbi z Ogersko, potem je obsojal „novo takto“ avstrijske opozicije ter napadel Steinwenderja, da je brez energije, da škoduje nemški stvari ter da se je s svojim govorom v Währingu na Dunaju dobrikal vladni. Dr. Steinwender je bil mej govorom bled in zelen, končno pa se ni mogel premagati ter je Gödel razčilil, a ga takoj prosil zamere. Steinwender je razburjeno odgovarjal, imenoval nemške „radikalce“ tepece in norce, ter očital Gödelu, da mu hoče vzeti mandat. Dr. Gödel je mirno odgovoril, da kot Štajerc na koroški mandat niti ne misli. Predsednik shoda, dr pl. Aichelberg, je izrekel Gödelu zahvalo za njegov govor, dr. Hock, dr. Gassner pa sta znova krepko izrašala nezadovoljnost volilcev s Steinwenderjem ter obsojala „novo takto“. Steinwender je izgubil pri tem zadnjo troho dostojunosti in mirnosti; začel je vpit in kričati — kakor bi bil v parlamentu! — da ne trpi nikake opozicije mej volilci, da odloži svoj mandat ter da pojde rajši s socialisti ali celo z „bindišarji“ kakor z Wolfocv! Na to so volilci vpili: „Fej!“, socialisti demokratje so peli svojo himno, nacionalcii „Die Wacht am Rhein“, — dr. Steinwender pa se je izgubil!

— (Imandan ruskega carja,) dne 18. t. m., se je v Pulju praznoval slovensko. Vse vojne ladije so razobesile ruske zastave. Opoludne je pristanjena stražna ladija „Cesar Maks“ dala 21 podravnih strelov. Zvečer o solnčnem zahodu so si ladije zopet snele praznične zastave. Ruska vojna ladija „Imperator Aleksander II.“ je zopet popravljena in odplojuje najbrže pred koncem tega meseca v krečanska vodovja.

— (Tržaški grški konzul) je bil v sredo zvečer razsvetljen. Ta znak radosti utegne biti v zvezi z dejstvom, da je princ Jurij Grški prevzel upravo na Kreti.

— (Težko ranjen.) V sredo zvečer so v Via Torrente blizu gledališča Armonia v Trstu našli na tleh

ležati nekoga moža, ki je imel na hrbtni pet ran, prizadetih mu z nožem, vrhu teh je imel dve rani na glavi. Ko se mu je dala prva pomoč, so ga prevedli v bolnico. Ranjenec je povedal, da se piše Fran Kermel, da mu je 29 let in da je po stanu dñnar ter da stanuje v Via del molino a vapore.

* (Promocija upokojenega profesorja.) Predvčerjšnjim je bilo na dujaškem vsečilišču 41 kandidatov promoviranih za doktorje zdravilstva. Mej promoviranci je bil tudi upokojeni gimnazijski profesor Robert Schmidt, ki je bil na Sedmograškem rojen 1. 1858.

* (Uničenje Lucchenijevega morilnega orodja.) Iz Geneve se poroča: Še se mora izvršiti svečan čin: v prisotnosti avstro-ugarskega poslanika in njegovih uradnikov bodo polo, s katero je Luccheni zaboljet pokojno našo cesarico, in instrumente, katero je rabil zdravnik, slovesno uničili. To je star običaj, ki se opravi vedno ob takih prežalostnih prilikah, ker se hoče začraniti, da bi se morilno orožje in instrumenti zlorabljali za senzacijo in ker živi vera, da so take stvari nevarne življenju umorjenčevih naslednikov in naslednic.

* (Lov na medveda.) „Obzor“ poroča: Iz Belega polja nam javljajo, da so prebivalci bližnjega sela Grabovljani nastavili medvedu past. In v istini, medved se je ujel v železje ter ni mogel nikam. Ko so to kmetje videli, obradovali so se — ali blizu se ni upal nihče, kajti medved je bil uprav besen. Kmetje so torej tekli po puške, se vstopili v krogu okoli medveda ter stršljali nanj, da je bilo veselje. Toda če tudi so puške grmele, kakor bi bila vojna, zadela ni nobena krogla medveda. Končno pa je zadel neki kmetec s svojo kroglio železo, ki je držalo medveda za šapo ter se razklenilo. Medved je postal prost ter je zbežal nič manj naglo kakor kmetje, ki so se kriče razpršili na vse strani.

* (Krvava rodbinska drama.) Jos. Tamasi je 35letni uradnik pri državnih železnici v Budimpešti, je živel mnogo let v srečnem zakonu s svojo Eli zabeto rojeno Nemeth. Imela sta dvoje otrok. Njuno stanovanje je obsegalo 3 sobe. Jedno sobo sta dala letos v najem uradniku Hegedűsu. Tomasi pa je postal kmalu opravičeno hubosumen, in da bi se Hegedűsa oprostil, je stanovanje odpovedal ter vzel drugo z 2 sobama. Toda soproga je vzela na stanovanje i tu Hegedűsa, češ, da ne more sicer dostojo živeti. Te doi pa se je Tomasi, majhen, slaboten možiček, prepričal, da ga žena grdo varja. Odsl je z doma in se kmalu vrnil. Poljubivši svoja otroka je trikrat ustrelil na svojo ženo, sam pa skočil s III. nadstropja ter se do mrtva ubil.

* (Samomor najstarejšega rumunskega žurnalista) Valentineanu, ki se je udeležil političnih dogodkov l. 1848 dejanski, ki je bil l. 1856 v ruskem pregnanstu ter se je udeležil 1871 vojne Francozov s Prusijo, se je tudi v javni bolnici ustrelil. 30 let je bil urednik političnega lista „Reforma“, ko pa je padlo Bratišlavo ministerstvo, je „Reforma“ prenehala in Valentineanu je postal — berač. V bukareški zbornici se je večkrat predlagalo, naj se mu da državna pokojnina, a stvar se je vedno zavlekla, zaslужni žurnalist pa je stradal. Te dni je naredil konec svoji bedi s samokresom.

* (Proti tuberkulozi) Pod predsedstvom angleškega prestolonaslednika se je zbrala ta dni v Londonu odlična družba, v kateri so bili tudi Salisbury, Rosebery in drugi državniki, ki so se posvetovali, kako bi se odpravljala tuberkuloza (jetika). V Londonu se sezda posebna bolnica, v kateri se bodo zdravili jetični ljudje ter se bodo vršili poskusi, ki naj bi omeljili to najstrašnejšo, najrazširjenejšo bolezni. Bolnica s pripravami bo veljala okoli 20 000 fontov šterlingov.

* (Smrtonosen dvoboj) Iz Monakovega se poroča o prežalostenem dvoboju. Major Seitz, lep mož, je bil prestavljen v Saargmünd k 6. bavarskemu polku. Pfeifer, premij. poročnik, je sinžil pri istem polku. Imel je krasno ženo, hčer bogatega francoskega tvorničarja. Njena dota je presegala milijon. Pfeifer je našel pri svoji ženi majorjeva zaljubljena pisma. Zato se je vršil dvoboj, v katerem je Pfeifer ustrelil Seitza.

* (Pariško gledališče) Pariško društvo dramatičnih in glasbenih avtorjev je obelodanilo letošnje izvestje, v katerem se navajajo tudi dohodki vseh pariških gledališč, katerih je 32. Skupni dohodek vseh gledališč minolo leto znaša 9822 320.025 frankov. Znatno višji dohodek kot lani je imela Velika opera, 114.713 fr., „Odeon“ 132.351 fr., „Folies Dramatique“ 131.419 fr. in „Athénée Comique“ 284.252 fr. Za avtorje se je izdal 3.689.969 frankov.

* (Romantika ljubezni) V Newyorku je umrl v visoki starosti slikar Fran Abels, ki je bil rodom Dunajčan. Njegova sestra je bila nekdaj prekrasna in veleslavna dunajska baletka. Neke noči pa je umrl v njenem boudoirju 72letni grof Okta vijan pl. Kinsky. Senzacija je bila vsled tega še večja, ko se je izvedelo, da je pokojni grof zapustil baletki 100 000 gld. Sorodniki so testamentu ugovarjali, češ, da grof ni bil več normalen, in da ga je baletka zapeljala. Pri obravnavi je baletkin brat, zgoraj omenjeni slikar Abels, pričal proti sestri ter odšel potem v Ameriko. Nò, baletka je zmagala pri sodišču, saj je imela par let staro hčerko — kakor

je trdila — z grofom Kinskim. Kmalu nato pa se je prekrasna baletka seznanila z mladim grofom Orssichem de Slavetičem, ki se je z njo oženil. Pred poroko in tudi po poroki pa sedanja grofica ni povedala možu, da ima že precej veliko hčer. Nekega dne pa se je vrnila hči v materino hišo kot lepa devojka. Grof je strmel, se jezil, a končno se je potolažil, saj hčerka je bila krasna. Ali če nekaj mesecev je zmanjkalo grofa in hčerke. Izginila sta brez sledu, in šele če nekaj časa se je izvedelo, da se je grof Orssich oženil s hčerjo svoje žene!

Knjige in članki

— „Učiteljski Tovariš“. Poslednja, t. j. št. 36. ima naslednjo vsebino: Cesarjeva zahvala.

— Častitemu slovenskemu učiteljskemu društvu v Ljubljani. — Učiteljsvu krškega in litijskoga okraja.

— Ljudevit Stiasny: Kako je postopati šolskim vodstvom glede ravno zanemarjenih otrok. — Fr. Orožen: Ustavoznanstvo. — A. Likozar: Kmetijski pouk v ljudski šoli. — Književnost in umetnost. — Naši dopisi. — Vestnik. — Vabilo na naročbo. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica uredništva.

— „Velika pratika“ za navadno leto 1899 — okrašena z nekaterimi ilustracijami — je ravnomensko izšla v založbi tiskarne J. Blaznikovi nasledniki. Tiskarna je dala naslovno stran vpisati kot varstveno znamko, vsled česar ne sme nihče drugi izdati jednak ali podobne pratike.

Telefonična in brzojavna poročila.

Trst 23. decembra. Prireditelji shoda, kateri je bil sklican v nedeljo v Politeamu Rossetti, da protestuje proti ustanovitvi hrvatske gimnazije v Pazinu, so se obrnili do političnega oblastva s pritožbo, v kateri obžalujejo, da je vladna shod dovolila in da ga ni prepovedala, ko vendar ni bilo nobenih garancij, da se bo mogel v miru vršiti. Ta pritožba je pri političnih oblastih obudila največjo veselost, saj vedo, da bi bili Italijani zagnali silen krik in bi bili vpili o zatiranju Italijanov, sko bi bila vladna shod prepovedala. Soglasno mnenje v vladnih krogih je, da se kaj tacerja še ni primerilo.

Dunaj 23. decembra. Ministerski predsednik baron Banffy je prišel danes iz Pešte sem, da prisostvuje zapriseženju novega ministra a latere grofa Emanuelja Széchenyja. Banffy je potem poročal cesarju o položaju na Ogerskem, kasneje pa se je posvetoval z grofom Thunom.

Dunaj 23. decembra. Grofija Thun, soproga ministerskega predsednika, je tako bolna, da se je batil katastrofe. Papež jej je poslal apostolski blagoslov. Prevideli so jo že včeraj zvečer. Nadvojvoda Ludovik Viktor je danes prišel sam vprašati, kako se počuti. Ob 2. uri popoludne so grofinjo začele zapuščati moči.

Praga 23. decembra. „Národní Listy“ prijavljajo besedilo treh jezikovnih narodov za sodna in politična oblastva v Šleziji. Prva naredba ukazuje, da je v kazenskem postopanju občevati s strankami v njihovem jeziku in vse vloge reševati v tistem jeziku, v katerem so pisane. Druga naredba določa, da je v civilnem postopanju razpravljati v jeziku strank in reševati vse spise v njihovem jeziku. Ti dve naredbi je podpisal justični minister Ruber. Tretjo naredbo je izdal grof Thun kot minister notranjih del in ukazuje z njim političnim oblastom to isto, kar Ruberjevi naredbi justičnim.

Budimpešta 23. decembra. V današnji seji poslanske zbornice je Horansky sila ostro napadal Banfyja, očitajoč mu, da je osebno nepošten človek in da je opozicijske stranke še vslej osleparil, kadar se je z njim pogajal. Opozicija je govorniku hrupno pritrjevala. Primerili so se turbulentni prizori. Opozicija je vse vprek vpila „Abzug Banffy“, „Naj odstopi“, „Na galero z njim“. Starosta Madarasz se je zaman trudil, da napravi mir.

Pariz 23. decembra. Po burni debati je poslanska zbornica s 451 proti 45 glasom odobrila trgovinsko pogodbo med Italijo in Francijo.

Slovenci in Slovenke! ne zabitte družbe sv. Cirila in Metoda!

Odvajalno Cascara Sagrada Malaga vino.

V Gorici, 12. oktobra 1898.
Cenjeni gospod M. Leustek, lastnik deželne lekarne
v Ljubljani.

Kot najboljše odvajalno in sliš raztapljače
sredstvo priporočam vsakomur Vaše izvrstno Cascara
Sagrada Malaga vino, ker sem se o njega izrednosti
prepričal. Prosim torej še 1 steklenico po poštrem povzetju
(387-43) Ferd. Močvin, posestnik.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m.

December	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavinščina v mm v 24 urah
22.	9. zvečer	744·6	-1·0	moč. svzh. skoro jas.		
23.	7. vjutraj	745·7	-3·1	sl. jzah. oblačno	0·0	
*	2. popol.	746·5	-0·8	sr. jvzh. skoro jas.		

Srednja včerajšnja temperatura -1·1°, za 1·2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 23. decembra 1898.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	20	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101		15	
Austrijska zlata renta	120		85	
Austrijska kronska renta 4%	101		60	
Ogerska zlata renta 4%	119		90	
Ogerska kronska renta 4%	97		65	
Austro-ogerske bančne delnice	952		—	
Kreditne delnice	360		30	
London vista	120		50	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59		—	
20 mark	11		80	
20 frankov	9		55 ¹ / ₂	
Italijanski bankovci	44		25	
C kr. cekini	5		70	

Dne 22. decembra 1898.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	166	gld.	75	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	193		50	
Dunava reg. srečke 5%, po 100 gld.	130		25	
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlisti zast. listi	98		—	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	155		25	
Ljubljanske srečke	24		25	
Budolfove srečke po 10 gld.	25		50	
Kreditne srečke po 100 gld.	202		25	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	546		—	
Papirnatи rubelj	1		27 ¹ / ₂	

Inspicijenta in suflezo

išče

(1898)

intendanca slovenskega gledališča v Ljubljani.
Ponudbe takoj na intendančno pisarno.

Pretužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla iskreno ljubljena, nepozabljiva naša mati, oziroma tašča in starata mati, gospa

Marija Ruprecht

okrajnega zdravnika vdova

po dolgotrajni, mučni bolezni, danes v petek, dne 23. t. m. ob 2. uri zjutraj, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 79. letu starosti.

Truplo preblege ranjke bode v soboto, dne 24. t. m. popoldne ob polu 4. uri iz hiše žalosti na pokopališču v Št. Vid prenešeno in ondi pokopano.

Drago rajnko priporočamo vsem v blag in pobožen spomin. (1900)

Prevoje pri Brdu, dne 23. grudna 1898.

Janko Ruprecht, lekar, Viljem Ruprecht, sinova. — Minka Dereani roj. Ruprecht, hči. — Dominik Dereani, c. kr. davčni uradnik, zet. — Ema Ruprecht roj. Roth, Amlija Ruprecht roj. Camernik, sinata. — Alma, Janko, Hubert, Stanko, Minka, Malka, Angela Ruprecht, Dominik, Iva, Alma Dereani, vnuki in vnučice.

Ure
za božična in novoletna darila
priporoča (1969-3)
v veliki izberi po najnižjih cenah
Friderik Hoffmann

Ljubljana, Dunajska cesta.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Išče se

najboljši izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in konjaka!
Nepotrebno iskati! (1828-24)

Kavčić & Lilleg v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po	gld. 1·—
1 steklenica pristnega Jamaika ruma	" 0·50
1 deka pristnega Pecco-Souchong čaja	" 0·05
1 puščica prave angleške carske melange	" 0·50
1 steklenica pristnega finega konjaka	" 1·40

Brez tekme!

Radi odpotovanja prodaja se takoj po zmerni cenii

razno pohišje:

jedna omara za knjige, omara za obliko, umivalna skrinja, omara za perilo, vse lepo izdelano, zanesljivo dobro delo; potem ogledalo, sliko itd. Pogleda se labko vsak dan od 10. — 12. ure na mestnem trgu št. 17, III. nadstropje, duri 7 ali 9 (1986-1)

Išče se zvest, trezen in zdrav

hipec

kateri je vajen konj in nekoliko poljedelstva, na malo posestvo na deželo. Zasluzek 80 gld. na leto. Vstop ob novem letu. — Ponudbe pod "hipec" vzprejema upravništvo "Slov. Naroda". (1987-1)

Ali ste že nakupili? Ne!

Izberite (268-16)

Patent Satin de Chine-dežnik

z varstveno znamko in patent-stevilkami:

★ O.M & C. ★
K.K. Patent 46-2511

V Ljubljani prodaja take dežnike samo

Jožef Vidmar
izdelovalec dežnikov.

Gospodinje!

Kupujte kot doklado k božičnim darilom jeden ali več kartonov s pristnim

Doering'ovim milom

s sovo.

Kupite dobro in naredite veselje!

Krasni kartoni, vsak s 3 košci, se dobivajo povsod brez zvišanja cen!

Generalno zastopstvo: A. Motsch & Co., Dunaj, I., Lugeck 3. (1484)

Prodaja na debelo v Ljubljani: Ant. Krisper, Vasso Petričič in Avg. Auer.

Št. 45.059.

Gospoda

kateremu sem posodil claque, prosim, da mi ga nemudoma vrne.

(1988)

Pavel Lozar.

Mlad trgovski pomočnik

želi svojo službo premeniti 1984-1
Naslov pove upravništvo "Slov. Naroda".

Proda, oziroma v najem se dá iz proste roke

hiša

tik farne cerkve v večji fari na Dolenjskem, v kateri je dobra, stara prodajalnica, gostilna in proda tobaka. (1950-2)

Več pove upravništvo "Slovenskega Naroda".

Protiprašno olje

a kg. 1·10 gld. Rabi se brez stroja. Vse drugo v glavnem skladisču. (1983-1)

J. S. Benedikt na Starem trgu št. 9.

Jakob Zalaznik-ova

slasčičarna in pekarna
Stari trg št. 21

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo slasčic do- mačega izdelka

za okrasitev božičnih dreves.

Istotako priporoča

za božične praznike:

kolače, pince, orehove, rozinove in mandeljmove potvice in razne vrste slasčic za čaj. (1936-1)

Trgovina z železom

Štefan Nagy

Vodnikov trg št. 5, nasproti gimnazije dovoljuje si slavnemu občinstvu naznanjati, da ima v I. nadstropju

veliko izberilo

(1959-3)

božičnih daril

ter se priporoča za obilen obisk.

Za kadive cigaret in iz pipe.

Najboljše in najbolj zdravo kadenje je brez dvoma ono z

"Mörathon"-om.

Pristno le z otročjo glavo kot varstveno znamko.

Mali zavojček zadostuje, da se 5 do 6 zavojčkov tobaka naredi okuhan, prijetno duhetečih in zdravju ugodnih. Jedini izdelovalec Th. Mörath, Gradec drogerija "pri bobru".

Glavna zaloga: Fr. Pettauer, drogerija v Ljubljani. Majhen zavojček 10 kr., velik 80 kr., 12 malih ali 4 veliki zavoji franko s povzetjem 1 gld. 26 kr. (1875-9)

Razglas.